

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/263/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6710201421
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:6710201421.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Lichnerovej a členov senátu JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej v právnej veci navrhovateľa: Y. P., a. s., R. N. XXXX/XB, M., zastúpeného Mgr. R. X., advokátom so sídlom v M., J. M. F. X proti odporcovi J. U., bytom M. XXXX/X, R., o zaplatenie 1.957,06 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 22. júna 2011, č. k. 10C/48/2011-59 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa priznaných úrokov z omeškania a vo výroku, ktorým súd prvého stupňa návrh vo zvyšnej časti zamietol, z m e ň u j e takto:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 8,5 %-ný úrok z omeškania ročne zo sumy 1.606,36 eur od 06.08.2008 do zaplatenia, 8,5 %-ný úrok z omeškania ročne zo sumy 231,20 eur od 17.10.2008 do zaplatenia, 8,5 %-ný úrok z omeškania ročne zo sumy 28,21 eur od 22.10.2008 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania titulom zaplateného súdneho poplatku vo výške 117 eur a titulom trov právneho zastúpenia vo výške 675,74 eur, k rukám Mgr. R. X., advokáta, do 3 dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 1.957,05 eur s 10 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 199,16 eur od 26.01.2009 do 26.01.2009, s 10 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 199,16 Eur od 26.02.2009 do 25.03.2009, s 9,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 199,16 Eur od 26.03.2009 do 26.03.2009, s 9,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 198,32 Eur od 27.03.2009 do zaplatenia, s 9,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 199,16 Eur od 26.04.2009 do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 199,16 Eur od 26.05.2009 do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 199,16 Eur od 26.06.2009 do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 199,16 Eur od 26.07.2009 do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 199,16 Eur od 26.08.2009 do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 199,16 Eur od 26.09.2009 do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 199,16 Eur od 26.10.2009 do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 199,16 Eur od 26.11.2009 do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 74,16 eur od 26.12.2009 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi trovy konania titulom zaplateného súdneho poplatku 117 eur a titulom trov právneho zastúpenia 617,05 eur, na účet právneho zástupcu navrhovateľa, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že zmluvou o dodávke elektrickej energie vznikol medzi účastníkmi záväzkovo-právny vzťah, na základe ktorého

odporca odoberal elektrickú energiu a navrhovateľ mu za to oprávnené účtoval cenu. Keďže odporca faktúry vystavené navrhovateľom neuhradil vo výške 1.865,76 eur a v konaní bola výška dlžnej sumy nesporná, súd ho k tejto povinnosti zaviazal. Tým, že odporca nezaplacením splátok riadne a včas porušil dohodu, navrhovateľovi vzniklo právo na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorú si zmluvné strany dohodli v Uznaní záväzku a dohode o splátkach v čl. II bod.2.4 vo výške 91,29. Súd potom odporcu zaviazal na zaplatenie istiny v celkovej výške 1.957,05 eur (1.865,76 eur + 91,29 eur). Vzhľadom na to, že odporca sa nezaplacením predmetných faktúr riadne a včas dostal do omeškania, vznikol navrhovateľovi aj nárok na úrok z omeškania, ktorý mu súd priznal v zmysle § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Súd sa však nestotožnil s názorom právneho zástupcu navrhovateľa, že uzavretím dohody o splátkach už splatného dlhu, resp. Uznania záväzku a dohody o splátkach s odporcom nedošlo k zmene pôvodnej splatnosti dlhu, ktorá vyplýva z predložených faktúr, s tým, že dohoda bola uzavretá len v záujme predísť súdному sporu. S poukazom na ustanovenie § 516 ods. 2 Občianskeho zákonníka mal súd za to, že v danom prípade došlo k tzv. kumulatívnej novácii, teda k zmene obsahu záväzku dohodou zmluvných strán, ktorú je treba odlišovať od privátnej novácie § 570 Občianskeho zákonníka, ale aj od urovnania § 585 Občianskeho zákonníka. Uzavretím Uznania záväzku a dohody o splátkach medzi navrhovateľom a odporcom tak pôvodný záväzok nezanikol, ale sa zmenil. V danom prípade zmluvné strany uzavretím Uznania záväzku a dohody o splátkach nanovo upravili termín splatnosti dlžnej sumy, čo má za následok, že dlžníkovi zaniká povinnosť splniť dlh tak, ako bolo pôvodne dohodnuté a vzniká mu povinnosť plniť v zmysle novej dohody, ktorou došlo k zmene jednotlivých práv a povinností v existujúcom právnom vzťahu. Pokiaľ navrhovateľ poukazyval na skutočnosť, že v čase uzatvárania novej dohody bol dlh už splatný, a preto nemožno hovoriť už o posunutí lehoty splatnosti, súd konštatoval, že ku kumulatívnej novácii môže dôjsť kedykoľvek v dobe od vzniku až do zániku záväzku, ktorý má byť zmenený. Zákonodarca stanovuje ako podmienku kumulatívnej novácie len nutnosť existencie pôvodného záväzku, a ak bol pôvodný záväzok v písomnej forme, tak aj ku jeho zmene môže dôjsť len písomne, čo v danom prípade bolo splnené. Vzhľadom na uvedené súd pri priznaní úroku z omeškania vychádzal z novej dohody, kde sa odporca zaviazal dlžnú sumu vo výške 2.264,92 eur splácať v 199,16 eur mesačných splátkach vždy k 25. dňu príslušného mesiaca. Z uvedeného vyplýva, že odporca mal zaplatiť dlžnú sumu v 11,37-ich splátkach, pričom nasledujúcim dňom po splatnosti jednotlivých splátok, teda 26. dňom príslušného mesiaca, počnúc januárom 2009 sa odporca preukázateľne dostal do omeškania. Zároveň súd v zmysle § 566 Občianskeho zákonníka čiastočnú úhradu zo dňa 27.01.2009 vo výške 199,16 eur započítal na istinu splatnú dňa 25.01.2009 a čiastočnú úhradu zo dňa 26.03.2009 vo výške 200 eur započítal na druhú splátku vo výške 199,16 eur, splatnú dňa 25.02.2009 a v sume zvyšných 0,84 eur započítal na tretiu splátku, splatnú dňa 25.03.2009. Pri určovaní výšky úrokov z omeškania z jednotlivých splátok vychádzal zo základnej úrokovej sadzby ECB, platnej v prvý deň omeškania. Vo zvyšnej časti, čo do úrokov z omeškania, ktoré navrhovateľ žiadal od splatnosti jednotlivých faktúr, návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 488, § 489, § 516 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p., keďže navrhovateľ mal neúspech len v pomerne nepatrnej časti, čo do časti úrokov z omeškania, a preto mu priznal plnú náhradu trov konania, a to titulom zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 117 eur a titulom trov právneho zastúpenia, ktoré súd navrhovateľovi priznal v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. v celkovej výške 617,05 eur. Advokát vychádzal z hodnoty konania vo výške 1.865,77 eur a potom si správne uplatnil za 1 úkon právnej služby á 81,33 eur x 4 úkony (prevzatie a príprava zastúpenia, návrh na začatie konania, podanie zo dňa 18.10.2010, účasť na pojednávaní dňa 14.06.2011). Ďalej súd priznal advokátovi režijný paušál vo výške 1 x 6,31 eur, 3 x 7,21 eur, 2 x 7,41 eur, náhradu cestovných výdavkov za použitie osobného motorového vozidla zn. T. K. ev. č. M. XXX CA zo M. do R. U. a späť 70 km za účasť na pojednávaní dňa 03.05.2011 vo výške 17,90 eur, dňa 14.06.2011 vo výške 17,83 eur, náhrada za stratu času 4 x 1 hodina po 12,35 eur = 49,40 eur, 20 % DPH, spolu trovy právneho zastúpenia 617,05 eur.

Proti tomuto rozsudku, a to jeho výroku, ohľadom úrokov z omeškania podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v tejto časti zmenil tak, že jeho návrhu bude v celom rozsahu vyhovieť. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 106,49 eur, Mal za to, že súd prvého stupňa jeho návrh v zamietajúcej časti - t.j. v časti úrokov z omeškania nesprávne právne posúdil. Poukázal na to, že odporcovi boli vystavené nedoplatkové faktúry za dodávku elektrickej energie za predmetné odberné miesto, ako aj za vykonané práce a služby. Odporca nedoplatkové faktúry v lehote v nich určenej neuhradil, a dostal sa do omeškania s peňažným plnením dňom nasledujúcim po dni splatnosti, ktorý bol uvedený na jednotlivých nedoplatkových faktúrach.

Týmto dňom vznikol zo zákona (dohodu o úrokoch z omeškania nemali účastníci v zmluve na dodávku elektrickej energie osobitne dojednanú) navrhovateľovi právny nárok na úrok z omeškania z jednotlivých nedoplatkových faktúr. Podpísaním Uznania záväzku a dohody o splátkach dňa 02.01.2009 navrhovateľ umožnil odporcovi splácať dlžnú sumu formou mesačných splátok, pričom podpísaním uvedeného dokumentu nedošlo k zmene pôvodnej splatnosti dlhu (v kontexte so vznikom právneho nároku na úroky z omeškania). Súčasťou podpísaného Uznania záväzku a dohody o splátkach nebola výslovná dohoda medzi navrhovateľom a odporcom o odpustení už zo zákona vzniknutých úrokov z omeškania (v zmysle § 516 ods. 2 Občianskeho zákonníka), preto takto vzniknutý nárok na úrok z omeškania nemožno bez dohody, alebo pokiaľ to zákon neustanovuje, nepriznať. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obdo 4/2003 zo dňa 23.03.2005.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa úrokov z omeškania bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Navrhovateľ ako odvolací dôvod uplatnil nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa v časti nepriznania úrokov z omeškania uplatnených odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti jednotlivých nedoplatkových faktúr.

Podľa § 516 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka účastníci môžu dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti. Ak z dohody nevyplýva nepochybne, že dojednaním nového záväzku má doterajší záväzok zaniknúť, vzniká nový záväzok popri doterajšom záväzku, ak sú pre jeho vznik splnené zákonom požadované náležitosti.

Podľa § 521 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak dôjde k dohode o tom že sa už splatný dlh bude plniť v splátkach, a ak veriteľ chce, aby dlžník v splátkach plnil aj úroky z omeškania, musí sa to výslovne dohodnúť.

V zmysle § 516 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zákon všeobecne upravuje zákonnú možnosť zmeniť už dohodnuté práva a povinnosti, vyplývajúce pre účastníkov z dohody, teda zmeniť obsah dohody. Pôvodný záväzok účastníkov dohody zmenou práv a povinností, dohodnutých v novej dohode nezaniká, mení sa len obsah práv a povinností účastníkov z dôvodu zmeny pôvodnej právnej skutočnosti, prípadne z dôvodu pristúpenia ďalšej právnej skutočnosti k pôvodnej, a to dohodou strán, čím sa mení obsah pôvodného záväzku, ktorý v dobe zmeny musí existovať. V zmysle ust. § 521 Občianskeho zákonníka je upravený špecifický prípad zmeny obsahu záväzku, a to konkrétne zmeny obsahu záväzku, týkajúcej sa zmeny platnosti už splatného dlhu. Z obsahu spisu v preskúmvanej veci vyplýva, že dňa 09.05.2005 účastníci uzatvorili zmluvu o dodávke elektrickej energie na odberné miesto XXXXXXX na adrese M. XXXX/X, R., na základe ktorej sa navrhovateľ zaviazal uskutočňovať dodávky elektrickej energie odporcovi a odporca sa zaviazal platiť za tieto dodávky úhrady podľa vyúčtovania. Navrhovateľ poskytol odporcovi služby v zmysle zmluvy a následne mu vyúčtoval za odber elektrickej energie za fakturačné obdobie od 17.07.2007 do 14.07.2008 faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 05.08.2008 sumu 2.451,64 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX za fakturačné obdobie od 15.07.2008 do 23.09.2008 splatnou dňa 16.10.2008 sumu 231,20 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 21.10.2007 za odpojenie odberného zariadenia sumu 28,21 eur. Dňa 02.01.2009 uzatvorili účastníci Uznanie záväzku a dohodu o splátkach, v ktorej odporca ako dlžník uznal, že dlhuje navrhovateľovi sumu 68.233,- Sk titulom neuhradených faktúr za práce a služby a titulom neuhradených faktúr za spotrebu elektrickej energie. V čl. II, bod 2.1 sa účastníci dohodli, že odporca bude uvedenú sumu v čiastke 68.233,- Sk (2.264,92 eur) splácať v mesačných splátkach po 6.000,- Sk, a to vždy do 25. dňa príslušného mesiaca na účet navrhovateľa, pričom prvá splátka vo výške 6.000,- Sk bude splatná dňa 25.01.2009. V čl. II, bod 2.2 sa účastníci dohodli, že v prípade omeškania s ktoroukoľvek splátkou dlhu podľa bodu 2.1, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. Odporca ku dňu podania žaloby uhradil časť istiny vo výške 845,28 eur, zostávajúca časť istiny predstavovala ku dňu podania žaloby čiastku 1.865,77

eur + 91,29 eur dohodnutá zmluvná pokuta. Uplatnená pohľadávka navrhovateľa vo výške 1.957,05 eur nebola medzi účastníkmi sporná (proti výroku, ktorým súd prvého stupňa návrhu navrhovateľa v časti uplatnenej istiny vo výške 1.957,05 eur vyhovel, odvolanie podané nebolo, v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť). Odvolanie navrhovateľa smerovalo proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti nepriznaných úrokov z omeškania.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či uzavretím dohody o uznaní záväzku a o jeho plnení v splátkach došlo k posunu splatnosti celého dlhu, s právnymi následkami i pre príslušenstvo, pozostávajúce z úrokov z omeškania. Z predložených faktúr navrhovateľom vyplýva, že faktúra č. XXXXXXXXX vystavená dňa 22.07.2008 na sumu 73.858,- Sk (2.451,64 eur) bola splatná dňa 05.08.2008, faktúra č. XXXXXXXXX vystavená dňa 02.10.2008 na sumu 6.965,- Sk (231,20 eur) bola splatná dňa 16.10.2008, faktúra č. XXXXXXXXX vystavená dňa 07.10.2008 na sumu 850,- Sk (28,21 eur) bola splatná dňa 21.10.2008. Odporca fakturované sumy v lehote splatnosti zaplatil len čiastočne, čím sa dostal odo dňa splatnosti jednotlivých faktúr do omeškania s plnením peňažného dlhu. Dňom splatnosti jednotlivých faktúr vznikol navrhovateľovi zo zákona právny nárok na úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V písomnom Uznaní záväzku a dohody o splátkach, uzavretej medzi účastníkmi dňa 02.01.2009 odporca uznal, že dlhuje navrhovateľovi sumu 68.233,- Sk (2.264,92 eur) titulom neuhradených faktúr za práce a služby a titulom neuhradených faktúr za spotrebu elektrickej energie a zaviazal sa uvedenú sumu splácať v mesačných splátkach po 6.000,- Sk s tým, že prvá splátka vo výške 6.000,- Sk bude splatná dňa 25.01.2009. Písomným uznaním záväzku a dohody o splátkach uzavretej účastníkmi konania došlo k zmene obsahu záväzku, a to splatnosti dlhu už po nastaní právnej skutočnosti - splatnosti záväzku vzniknutého titulom dodávky elektrickej energie zo strany navrhovateľa odporcovi a vzniku právneho nároku zo zákona na uplatnenie úroku z omeškania. Súčasťou uznania záväzku a dohody o splátkach nebola výslovná dohoda medzi účastníkmi o odpustení už zo zákona vzniknutých úrokov z omeškania, tieto úroky už splatného dlhu zo zákona vznikli pred zmenou splatnosti dlhu, preto takto vzniknutý nárok na úrok z omeškania nemožno bez dohody, alebo pokiaľ to zákon neustanovuje, nepriznať. Časť vety v ustanovení § 521 Občianskeho zákonníka za čiarkou sa teda týka možnosti úpravy výslovnou dohodou úrokov z omeškania do budúcnosti a nie úrokov z omeškania, vzniknutých do pôvodnej lehoty splatnosti, kedy už nárok vznikol zo zákona a nie je možné ho bez právnej úpravy, či už dohodou, alebo zákonným ustanovením obísť. V danom prípade vznikol navrhovateľovi zo zákona nárok na úrok z omeškania od splatnosti jednotlivých nedoplatkových faktúr, nakoľko predmetom dohody o uznaní záväzku a o jeho plnení v splátkach nebola výslovná dohoda o odpustení už zo zákona vzniknutých úrokov z omeškania. Vzhľadom na uvedené, pokiaľ preto súd prvého stupňa pri priznaní úroku z omeškania vychádzal z novej dohody, uzavretej medzi účastníkmi dňa 02.01.2009, a úroky z omeškania priznal navrhovateľovi od splatnosti jednotlivých splátok, dojednaných v bode II, čl. 2.1 predmetnej dohody, nepostupoval správne. Z týchto dôvodov bolo odvolanie navrhovateľa, ktorý žiadal priznať úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti, uvedenej na jednotlivých nedoplatkových faktúrach, opodstatnené. V súlade s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. patria navrhovateľovi úroky z omeškania vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby NBS platnej v čase počiatku omeškania vo výške 8,5%.

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o úroku z omeškania podľa § 220 O.s.p. zmenil spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku.

O náhrade trov prvostupňového konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, 2, § 142 ods. 3, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľovi, neúspešnému v nepatrnej časti (vo výroku o úrokoch z omeškania) priznal náhradu trov prvostupňového konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku z návrhu vo výške 117 eur a trov právneho zastúpenia, ktoré predstavujú odmenu za 4 úkony právnej služby á 81,33 eur vychádzajúc z hodnoty sporu 1.865,77 eur (§ 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. - prevzatie a príprava zastúpenia, návrh na začatie konania, podanie zo dňa 18.10.2010, účasť na pojednávaní dňa 14.06.2011), za podanie odvolania zo dňa 15.11.2010 patrí advokátovi odmena vo výške 1-ice základnej sadzby tarifnej odmeny á 40,67 eur, za účasť na nemeritornom pojednávaní dňa 03.05.2011 patrí advokátovi odmena v 1-ine vo výške 20,33 eur (§ 14 ods. 2, 4 citovanej vyhlášky), režírný paušál 1 x 6,31 eur, 3 x 7,21 eur, 2 x 7,41 eur, náhradu cestovných výdavkov za použitie osobného motorového vozidla zn. T. K. ev. č. M. XXX CA zo M. do R. U. a späť 70 km za účasť na pojednávaní dňa 03.05.2011

vo výške 17,90 eur, dňa 14.06.2011 vo výške 17,83 eur, náhrada za stratu času 4 x 1 hodina po 12,35 eur = 49,40 eur, 20 % DPH, spolu trovy právneho zastúpenia v prvostupňovom konaní predstavujú sumu 617,05 eur.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1, 2, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 58,69 eur, pozostávajúcich z odmeny za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, vyhl. č. 655/2004 Z.z. za 1 úkon právnej služby, a to podanie odvolania vo výške 41,50 eur, 1 x režijný paušál 7,41 eur + 20 % DPH 9,78 eur, spolu vo výške 58,69 eur. Pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby vychádzal odvolací súd zo sumy 644,30 eur, ktorá predstavuje priznané úroky z omeškania v zmysle zmeňujúceho rozsudku odvolacím súdom za uplatnené obdobie ku dňu rozhodnutia odvolacím súdom.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .